

Handläggare
Tove Bergek Fagerlund
Telefon: 08-508 36 293**Till**
Äldrenämnden
Den 23 april 2024

Reviderade riktlinjer för handläggning av insatser enligt LSS och bistånd enligt SoL till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning

Svar på remiss från kommunstyrelsen KS 2023/1412

Förvaltningens förslag till beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen reviderade riktlinjer för handläggning av insatser enligt LSS och bistånd enligt SoL till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat revidering av riktlinjer för handläggning av insatser enligt LSS och bistånd enligt SoL till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning till äldrenämnden för yttrande senast den 14 maj 2024. Ärendet har även remitterats till stadsledningskontoret, Skärholmens stadsdelsnämnd, Norra innerstadens stadsdelsnämnd samt kommunstyrelsen råd för funktionshinderfrågor.

Ärendet

Socialförvaltningen har genomfört en översyn av Stockholms stads riktlinjer för handläggning av insatser enligt LSS och bistånd enligt SoL till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning.

Revideringen har genomförts mot bakgrund av förändrad lagstiftning och utveckling av praxis samt nya rutiner för handläggning av insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och bistånd enligt socialtjänstlagen (SoL) till personer med funktionsnedsättning.

Syftet med riktlinjerna är att säkerställa en rättssäker och lika behandling när det gäller att utreda och bedöma behovet av insatser och bistånd för barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning. Föreslagna förändringar motiveras, utöver behovet att anpassa riktlinjerna till aktuell lagstiftning och praxis, av ett behov av att förtydliga och komplettera riktlinjerna.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande äldreomsorgsfrågor. Samverkan med de fackliga organisationerna har skett i den fackliga samverkansgruppen den 17 april 2024. Kommunstyrelsens pensionärsråd har tagit del av ärendet den 16 april 2024 och det för socialnämnden, äldrenämnden och överförmyndarnämnden gemensamma rådet för funktionshinderfrågor den 18 april.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Äldreförvaltningen ställer sig positiv till revideringen av riktlinjer för handläggning av insatser enligt LSS och bistånd enligt SoL till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning. Det är viktigt att riktlinjerna följer den aktuella lagstiftningen och utgör ett tydligt stöd för handläggarna vid bedömning av insatser.

Riktlinjerna omfattar handläggning av insatser enligt LSS och bistånd enligt SoL till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning. Äldreförvaltningen upplever att det finns en otydlighet kring begreppet vuxna med funktionsnedsättning. Begreppet vuxna har ingen övre åldersgräns, vilket gör att begreppets användning i dessa riktlinjer bör innefatta alla personer över 18 år, även personer över 65 år. Bedömning av insats för en vuxen person behöver göras utifrån den enskildes behov och inte utifrån den enskildes ålder, om inte annat är angivet av lagstiftaren. Med utgångspunkt i likställighetsprincipen ska kommunen behandla sina medlemmar lika om det inte finns sakliga skäl för något annat. Att en person fyller 65 år är inte ett sakligt skäl för att exkluderas från de insatser som omfattas av dessa riktlinjer.

Med anledning av att pensionsåldern höjts från 65 till 66 år har bedömningen för normalt åldrande i personkrets tre höjts från 65 till 66 år, vilket äldreförvaltningen ser som en viktig justering. Pensionsåldrarna ska från och med år 2026 knytas till riktåldern, som ska spegla förändringen i förväntad livslängd, och kommer att räknas fram varje år för att därefter tillämpas sex år senare. Detta kan ha ytterligare inverkan på bedömningen för normalt åldrande i personkrets tre framledes.

Äldreförvaltningen anser att det är betydelsefullt att rätten till daglig verksamhet följer den lagstadgade rätten till att kvarstå i anställning vilken år 2023 höjdes till 69 år. Det är positivt att personer som efter att ha uppnått den normala pensionsåldern 66 år, men som fortfarande bedöms ha behov av insatsen för att motverka passivisering och isolering har möjlighet att, efter individuell bedömning, behålla insatsen till dess att de fyller 69 år.

Hemtjänst i assistansliknande form är en insats som enligt riktlinjerna kan beviljas till personer under 65 år med ett omfattande behov av vård- och omsorg (det vill säga mer än fem timmar per vecka) och som är i behov av hög kontinuitet i personalgruppen. De personer som har detta behov innan de fyller 65 år kommer med allra största sannolikhet att ha samma behov efter att de fyllt 65 år. Äldreförvaltningen ser svårigheter i att sätta en åldersgräns för denna insats. Insatsen behöver ha en tydligare definition så att det framgår vad som skiljer den från ordinarie hemtjänst.

Det är angeläget att avsnittet om hemtjänst och hemvårdsbidrag uppdateras så att det stämmer överens med äldreomsorgens riktlinjer. För att undvika att handläggning görs utifrån felaktiga grunder och för att minska framtida behov av revidering av riktlinjerna utifrån revidering av äldreomsorgens riktlinjer anser äldreförvaltningen att det är mer funktionellt att hänvisa till äldreomsorgens riktlinjer samt till äldreförvaltningens särskilda anvisningar för beställning och genomförandeplan (så kallad ramtid) än att återge det som redan framgår av dessa styrdokument.

Äldreförvaltningen föreslår att äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen reviderade riktlinjer för handläggning av insatser enligt LSS och bistånd enligt SoL till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Patric Rylander
Äldredirektör
Äldreförvaltningen

Linda Hammes
Avdelningschef
Äldreförvaltningen

Bilagor

Riktlinjer för handläggning av insatser enligt LSS och bistånd enligt SoL till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning